

METODA EDUKACYJNEGO CZYTANIA
ILYI FRANKA

PIGMALION

Angielski
z Georgem Bernardem Shaw

Najlepsza sztuka George'a Bernarda Shaw
w specjalnym przełożeniu według metody I.Franka,
służącej do skutecznej nauki języków obcych

Poznań 2019

SPIS TREŚCI

Act I

str. 21

Act II

str. 69

Act III

str. 177

Act IV

str. 237

Act V

str. 271

Covent Garden at 11.15 p.m. (Covent Garden, piętnaście po dwudziestej trzeciej; *Covent Garden* — plac, gdzie był położony wazywny i kwiatowy targ w Londynie oraz sławny teatr /od: *Convent Garden* — klasztorny ogród/; *p.m.* = *post meridiem* /tac./ — po południu). **Torrents of heavy summer rain** (leje intensywny letni deszcz: «strumienie intensywnego letniego deszczu»; *heavy* — ciężki; silny, intensywny). **Cab whistles blowing frantically in all directions** (we wszystkich kierunkach = ze wszystkich stron wściekle gwizdzą dorożki; *to blow* — wiać, powiewać /o wietrze/; *gwizdać* /o syrenie, gwizdku/). **Pedestrians running for shelter into the market and under the portico of St. Paul's Church** (piesi biegają w poszukiwaniu schronienia na targu i pod portykiem kościoła Św. Pawła; *for* /zd./ — w znaczeniu przestrzennym wskazuje na obiekt pragnienia, poszukiwania itp.; *St.* = *Saint*), **where there are already several people** (gdzie już stoi: «znajduje się» kilka osób), **among them a lady and her daughter in evening dress** (wśród nich — dama z córką, /obie/ są w wieczorowych sukniach).

heavy [ˈhevi], whistle [ˈwɪs(ə)l], daughter [ˈdɔ:tə]

Covent Garden at 11.15 p.m. Torrents of heavy summer rain. Cab whistles blowing frantically in all directions. Pedestrians running for shelter into the market and under the portico of St. Paul's Church, where there are already several people, among them a lady and her daughter in evening dress.

They are all peering out gloomily at the rain (wszyscy ponuro wpatrują się w deszcz), except one man with his back turned to the rest (oprócz jednego człowieka, obróconego plecami do reszty), who seems wholly preoccupied with a notebook (którego uwagę

widocznie całkowicie pochłonał notatnik; *to seem* — wydawać się, zdawać się; *to preoccupy* — zajmować, zaprzętać wcześniej niż inni; *zajmować, pochłaniać uwagę*) in which he is writing busily (w którym energicznie /coś/ pisze; *busily* — skrzętnie; energicznie).

The church clock strikes the first quarter (zegar kościelnej /wieży/ wybija pierwszy kwadrans /po jedenastej/).

The Daughter (córka) [in the space between the central pillars («w przestrzeni» między centralnymi filarami), close to the one on her left (bliżej tego, co po lewej stronie od niej)]: I'm getting chilled to the bone (chłód przenika mnie: «staję się wymarzną» aż do kości; *to chill* — ochładzać, wystudzać). What can Freddy be doing all this time (co Freddy może robić przez cały ten czas)? He's been gone twenty minutes (odszedł dwadzieścia minut temu).

wholly [ˈhɔʊlɪ], preoccupy [priˈɔkjʊpaɪ], quarter [ˈkwɔ:tə]

They are all peering out gloomily at the rain, except one man with his back turned to the rest, who seems wholly preoccupied with a notebook in which he is writing busily.

The church clock strikes the first quarter.

The Daughter [in the space between the central pillars, close to the one on her left]. I'm getting chilled to the bone. What can Freddy be doing all this time? He's been gone twenty minutes.

The Mother (matka) [on her daughter's right (po prawej stronie od «swojej» córki)]: Not so long (nie tak dawno). But he ought to have got us a cab by this (ale do tego czasu już powinien był znaleźć dla nas taksówkę; *to get* — dostawać, uzyskiwać; *cab* — najemny powóz, dorożka; *taksówka*; *by this* — do tego czasu).

A Bystander (przechodzień; *bystander* — przypadkowy obserwator) [on the lady's right (po prawej stronie od damy)]: He won't get no cab not until half-past eleven, missus (żadnej taksówki nie znaj-

dzie do wpół do dwunastej: «do połowy po jedenastej», proszę pani), when they come back after dropping their theatre fares (kiedy będą wracać po tym, jak rozwiną swoich pasażerów-teatromanów; *to drop* — kapać, cieknąć kroplami; *zsadzać, wysadzać /kogoś gdzieś/; fare* — opłata za przejazd; jeździec, pasażer).

The Mother (matka): But we must have a cab (ale potrzebujemy: «ale musimy» znaleźć taksówkę; *to have* — mieć; *dostawać*). We can't stand here until half-past eleven (nie możemy stać tu do wpół do dwunastej). It's too bad (okropność: «to zbyt źle»).

The Bystander (Przechodzień): Well, it ain't my fault, missus (więc, to nie moja wina, proszę pani; *ain't /kolokw./ = is not, are not, has not, have not*).

missus [ˈmɪsɪz], until [ənˈtɪl], fault [fɔ:lt]

The Mother [on her daughter's right]. Not so long. But he ought to have got us a cab by this.

A Bystander [on the lady's right]. He won't get no cab not until half-past eleven, missus, when they come back after dropping their theatre fares.

The Mother. But we must have a cab. We can't stand here until half-past eleven. It's too bad.

The Bystander. Well, it ain't my fault, missus.

The Daughter (córka): If Freddy had a bit of gumption (gdyby Freddy miał /choć/ trochę sprytu; *bit* — kawał, kawałek; *nieduża ilość, trochę*), he would have got one at the theatre door (to wzięłyby ją przy wejściu do teatru; *door* — drzwi; *wejście do pomieszczenia*).

The Mother: What could he have done, poor boy (co mógł /wtedy/ zrobić, biedny chłopczyk)?

The Daughter: Other people got cabs (inni «ludzie» brali taksówkę). Why couldn't he (dlaczegoż on nie mógł)?

Freddy rushes in out of the rain from the Southampton Street side (ze strony Southampton Street przez deszcz pojawia się Freddy; *to rush* — *rzucić się, mknąć*), and comes between them closing a dripping umbrella (i zatrzymuje się między nimi, zamykając parasol, z którego ścieka /woda/; *to drip* — *kapać; ściekać*). He is a young man of twenty, in evening dress (jest młodym człowiekiem lat dwudziestu, w wieczorowym garniturze; *dress* — *ubranie, suknia*), very wet around the ankles (/spodnie/ zupełnie mokre u kostek).

The Daughter: Well, haven't you got a cab (więc, nie znalazłeś taksówki)?

Freddy: There's not one to be had for love or money (nie ma żadnej, /którą można byłoby/ wynająć za cokolwiek; *for love or money* — *za wszelką cenę*).

gumption [gʌmpjʌn], Southampton [sauθ'æm(p)tən],
umbrella [ʌm'brɛlə]

The Daughter. If Freddy had a bit of gumption, he would have got one at the theatre door.

The Mother. What could he have done, poor boy?

The Daughter. Other people got cabs. Why couldn't he?

Freddy rushes in out of the rain from the Southampton Street side, and comes between them closing a dripping umbrella. He is a young man of twenty, in evening dress, very wet around the ankles.

The Daughter. Well, haven't you got a cab?

Freddy. There's not one to be had for love or money.

The Mother: Oh, Freddy, there must be one (ach, Freddy, musi być jedna). You can't have tried (ty chyba nawet nie próbowałeś szukać: «nie może być, żebyś próbował»).

The Daughter: It's too tiresome (to takie męczące). Do you expect us to go and get one ourselves (czy proponujesz nam osobiście pójść i znaleźć sobie taksówkę; *to expect* — czekać, oczekiwać; wymagać)?

Freddy: I tell you they're all engaged (mówię wam, że wszystkie są zajęte; *to engage* — wziąć na siebie zobowiązanie, obiecywać; wynajmować). The rain was so sudden: nobody was prepared (deszcz tak nagle się zaczął: «był bardzo niespodziewanym», nikt nie był gotów); and everybody had to take a cab (i każdy musiał wziąć taksówkę). I've been to Charing Cross one way (przeszedłem do Charing Cross w jedną stronę; *one way* — w jednym kierunku) and nearly to Ludgate Circus the other (i prawie do Ludgate Circus w drugą); and they were all engaged (i wszystkie były zajęte).

The Mother: Did you try Trafalgar Square (a na Trafalgar Square sprawdzałeś; *to try* — doświadczać, przetestować; próbować, sprawdzać)?

Freddy: There wasn't one at Trafalgar Square (na Trafalgar Square nie było żadnej).

The Daughter: Did you try (sprawdzałeś)?

tiresome ['taɪəsəm], circus ['sɜ:kəs], square [skwɜə]

The Mother. Oh, Freddy, there must be one. You can't have tried.

The Daughter. It's too tiresome. Do you expect us to go and get one ourselves?

Freddy. I tell you they're all engaged. The rain was so sudden: nobody was prepared; and everybody had to take a cab. I've been to Charing Cross one way and nearly to Ludgate Circus the other; and they were all engaged.

The Mother. Did you try Trafalgar Square?

Freddy. There wasn't one at Trafalgar Square.

The Daughter. Did you try?

Freddy: I tried as far as Charing Cross Station (sprawdzałem /na-wet/ obok samego dworca Charing; *as far as* — „tak daleko jak”, *do samego*). Did you expect me to walk to Hammersmith (oczekiwa-łaś, że pójdę na piechotę do Hammersmith)?

The Daughter: You haven't tried at all (nie sprawdzałeś w ogóle; *at all* — *wcale, ani trochę*).

The Mother: You really are very helpless, Freddy (z ciebie na-prawdę jest bardzo mało korzyści, Freddy; *very* — *bardzo, nadto; helpless* — *niezaradny, bezużyteczny*). Go again; and don't come back until you have found a cab (idź jeszcze raz i nie wracaj, dopóki nie znajdziesz taksówki).

Freddy: I shall simply get soaked for nothing (po prostu na próż-no przemoczę się: «stanę się przemoczonym»; *for nothing* — *na próżno, na nic*).

The Daughter: And what about us (a co z nami)? Are we to stay here all night in this draught (czy mamy stać tu przez całą noc na tym przeciągu; *draught* — *ciąg, siła uciągu; przeciąg*), with next to nothing on (prawie rozebrane; *next to nothing* — *prawie nic; on /przy-słów./* — *na; na sobie /wskazuje na obecność na powierzchni czegoś; wskazuje na zakładanie odzieży lub noszenie jej/*). You selfish pig (je-steś egoistyczną świnia) —

Hammersmith [ˈhæməsmɪθ], found [faʊnd], draught [dra:ft]

Freddy. I tried as far as Charing Cross Station. Did you expect me to walk to Hammersmith?

The Daughter. You haven't tried at all.

The Mother. You really are very helpless, Freddy. Go again; and don't come back until you have found a cab.

Freddy. I shall simply get soaked for nothing.

The Daughter. And what about us? Are we to stay here all night in this draught, with next to nothing on. You selfish pig —

Freddy: Oh, very well. I'll go, I'll go (och, dobra: idę /już/, idę; *oh, very well — dobra*). [He opens his umbrella and dashes off Strandwards (otwiera parasol i rzuca się w stronę Strandu; *-wards /suf./ — tworzy przymiotniki i przysłówki o kierunkowym znaczeniu ruchu w jąkąs stronę*), but comes into collision with a flower girl (ale zderza się: «dochodzi do zderzenia» z kwiaciarką), who is hurrying in for shelter (która śpieszy się do schronienia), knocking her basket out of her hands (i wybijają koszyczek /z kwiatami/ z jej rąk). A blinding flash of lightning (oślepiający rozbłysk pioruna), followed instantly by a rattling peal of thunder (po którym od razu następuje ogłuszające uderzenie gromu; *rattling — stukający; hałaśliwy; peal — dzwon dzwonów, dzwonięcie; uderzenie /gromu/*), **orchestrates the incident** (towarzyszy temu wydarzeniu; *to orchestrate — instrumentować, orkiestrować*)].

The Flower Girl (Kwiaciarka): Nah then, Freddy: look wh' y' gowin, deah (hej, Freddy, patrz, dokąd idziesz, drogi; *nah then /dial./ = now then — hej, postępujajcie!; wh' y' gowin /dial./ = where you going; deah = dear*).

Freddy: Sorry [he rushes off] (przepraszam [ucieką]).

lightning [ˈlɑɪtnɪŋ], thunder [ˈθʌndə], orchestrate [ˈɔ:kɪstreɪt]

Freddy. Oh, very well: I'll go, I'll go. [He opens his umbrella and dashes off Strandwards, but comes into collision with a flower girl, who is hurrying in for shelter, knocking her basket out of her hands. A blinding flash of lightning, followed instantly by a rattling peal of thunder, **orchestrates the incident**].

The Flower Girl. Nah then, Freddy: look wh' y' gowin, deah.

Freddy. Sorry [he rushes off].

The Flower Girl (kwiaciarka) [picking up her scattered flowers and replacing them in the basket (podnosząc rozrzucone kwiaty i wkładając je z powrotem do koszyczka; *to replace — kłaść, kłaść*]

z powrotem na miejsce]: There's manners f' yer (ale masz maniery; *menners f' yer /zniekszt./ = manners for you!*) Te-oo bunches o voylets trod into the mad (dwa bukietki fiołków są wdeptane w błoto; *te-oo bunches o voylets /dial./ = two bunches of violets; bunch — wiązka, pęk; bukiet /kwiatów/; to tread — stąpać, kroczyć; deptać, gnieść; mad /tu, dial./ = mud*). [She sits down on the plinth of the column, sorting her flowers, on the lady's right (ona siada na cokole filaru, sortując swoje kwiaty, po prawej stronie od damy). She is not at all an attractive person (wcale nie jest atrakcyjną osobą; *person — człowiek, osoba*). She is perhaps eighteen, perhaps twenty, hardly older (ma osiemnaście lat, możliwe, że dwadzieścia, na pewno nie jest starsza). She wears a little sailor hat of black straw (wkłada mały kapeluszek z poczerniałej słomki; *sailor hat — czapka marynarska; słomiany kapeluszek o niskiej główce i wąskim rondem*) that has long been exposed to the dust and soot of London (który przez dłuższy czas był wystawiany na działanie pyłu i sadzy Londynu; *to expose — eksponować; wystawiać na działanie /niepogody itp./*) and has seldom if ever been brushed (i rzadko – jeśli w ogóle kiedykolwiek – był czyszczony szczotką).

column [ˈkɒləm], perhaps [pəˈhæps], straw [strɔː]

The Flower Girl [picking up her scattered flowers and replacing them in the basket]. There's manners f' yer! Te-oo bunches o voylets trod into the mad. [She sits down on the plinth of the column, sorting her flowers, on the lady's right. She is not at all an attractive person. She is perhaps eighteen, perhaps twenty, hardly older. She wears a little sailor hat of black straw that has long been exposed to the dust and soot of London and has seldom if ever been brushed.

Her hair needs washing rather badly (jej włosy bardzo potrzebują mycia; *rather — raczej, dokładniej; nadto; badly — źle; skrajnie*

/wzmocn. emoc./): its mousy color can hardly be natural (ich mysy kolor ledwie może być naturalnym). She wears a shoddy black coat (jest ubrana w: «ona nosi» czarne tanie palto z tandentnego materiału; *shoddy* — *zrobiony z wtórnej wełny*; *tandentny, tani*) that reaches nearly to her knees and is shaped to her waist (które jest zacisnięte w talii i ledwie sięga jej kolan; *to shape* — *nadawać/przyjmować kształt*). She has a brown skirt with a coarse apron (na niej jest /także/ brązowa spódnica i fartuch z grubej /materii/). Her boots are much the worse for wear (jej buty są całkowicie zniszczone; *to look the worse for wear* — *wyglądać mocno zniszczonym*). She is no doubt as clean as she can afford to be (niewątpliwie jest schludna, o ile to jest w jej mocy; *clean* — *czysty*; *chędogi*; *schludny*; *can afford to do smth.* — *być w stanie pozwolić sobie robić coś*); but compared to the ladies she is very dirty (ale w porównaniu do /naszych/ dam wygląda niechlujnie: «jest bardzo brudna»). Her features are no worse than theirs (cechy jej twarzy nie są gorsze od ich); but their condition leaves something to be desired (ale stanem skóry nie zaszkodziłoby się zająć: «ale ich stan pozostawia wiele do życzeń»; *to leave something to be desired* — *pozostawiać wiele do życzeń*); and she needs the services of a dentist (i ona potrzebuje usług dentysty)].

knee [ni:], doubt [daut], features [ˈfi:tʃəz]

Her hair needs washing rather badly: its mousy color can hardly be natural. She wears a shoddy black coat that reaches nearly to her knees and is shaped to her waist. She has a brown skirt with a coarse apron. Her boots are much the worse for wear. She is no doubt as clean as she can afford to be; but compared to the ladies she is very dirty. Her features are no worse than theirs; but their condition leaves something to be desired; and she needs the services of a dentist].

The Mother: How do you know that my son's name is Freddy, pray (skąd pani wie, że mój syn ma na imię Freddy, powiedz, proszę; *to pray — błagać, prosić; pray /jako paranteza/ — powiedz, proszę!*)?

The Flower Girl: Ow, eez ye-ooa san, is e (a, to pani syn, tak; *ow, eez ye-ooa san, is e /zniekszt./ = oh, he's your son, is he?*)? Wal, fewd dan y' de-ooty bawmz a mather should (gdyby pani wykonywała swoje obowiązki w stosunku do niego, zgodnie z oczekiwaniami matki; *wal, fewd dan y' de-ooty bawmz a mather should /zniekszt./ = well, if you'd done your duty by him as a mother should*), eed now bettern to spawl a pore gel's flahrzn than ran awy atbaht pyin (to on nie zepsułyby biednej dziewczynie jej kwiatów, a później nie uciekłyby nie zapłaciwszy; *he'd know better than to spoil poor girl's flowers and then run away without paying; to know better — nie być o tyle głupim, aby*). Will ye-oo py me f'them (czy nie chce pani zapłacić mi za nie; *will ye-oo py me f'them = will you pay me for them?*)? [Here, with apologies (tu, za przeproszeniem), this desperate attempt to represent her dialect without a phonetic alphabet (z tej rozpaczliwej próby odtworzenia jej mowy bez fonetycznego alfabetu; *dialect — dialekt, gwara*) must be abandoned as unintelligible outside London (musimy zrezygnować, ponieważ poza Londynem /jej mowy nikt/ nie zrozumie; *unintelligible — nieczytelny, niezrozumiały*)].

The Daughter: Do nothing of the sort, mother (nie rób nic takiego, mamó). The idea (też pomysł; *the idea! — używa się w celu wyrażenia swojej niezgody, oburzenia!*)

dialect [ˈdaɪələkt], unintelligible [ˌʌnɪnˈtelɪdʒəb(ə)l], idea [aɪˈdɪə]

The Mother. How do you know that my son's name is Freddy, pray?

The Flower Girl. Ow, eez ye-ooa san, is e? Wal, fewd dan y' de-ooty bawmz a mather should, eed now bettern to spawl a pore gel's flahrzn than ran awy atbaht pyin. Will ye-oo py me f'them? [Here, with apologies, this desperate attempt to represent her dialect without a phonetic alphabet must be abandoned as unintelligible outside London.]

The Daughter. Do nothing of the sort, mother. The idea!

The Mother: Please allow me, Clara (proszę, pozwól /decydować/ mi, Klaro). Have you any pennies (czy masz drobne monety: «czy masz monety jednopensowe»)?

The Daughter: No. I've nothing smaller than sixpence (nie, nic mniejszego od sześciopensowej monety nie mam).

The Flower Girl (kwiaciarka) [hopefully (z nadzieją)]: I can give you change for a tanner, kind lady (mogę dać pani resztę z sześciopensówki, dobra pani; *change* — *przemiana, zmiana; wymiana /pieniędzy/; reszta; tanner /pot./* — *sześciopensówka*).

The Mother (matka) [to Clara]: Give it to me (daj mi ją = monetę). [Clara parts reluctantly (Klara niechętnie oddaje; *to part* — *rozdzielać, oddzielać; rozstawać się /z czymś/*). Now (teraz) [to the girl (do dziewczyny)] This is for your flowers (oto jest za pani kwiaty).

The Flower Girl: Thank you kindly, lady (dziękuję serdecznie, pani).

The Daughter: Make her give you the change (niech odda ci resztę; *to make smb. do smth.* — *przymuszać, zachęcać kogoś zrobić coś*). These things are only a penny a bunch (te kwiaty kosztują tylko pensa za bukiet; *thing* — *rzecz, przedmiot*).

The Mother: Do hold your tongue, Clara (trzymaj język za zębami, Klaro; *do /tu/* — *używa się w celu wzmocnienia znaczenia czasownika*). [To the girl (do dziewczyny)]. You can keep the change (resztę pani może zostawić sobie; *to keep* — *trzymać, chować; nie zwracać, zostawiać*).

The Flower Girl: Oh, thank you, lady (o, dziękuję pani).

allow [ə'laʊ], reluctantly [rɪ'læktəntli], tongue [tʌŋ]

The Mother. Please allow me, Clara. Have you any pennies?

The Daughter. No. I've nothing smaller than sixpence.

The Flower Girl [hopefully] I can give you change for a tanner, kind lady.

The Mother [to Clara] Give it to me. [Clara parts reluctantly].
Now [to the girl] This is for your flowers.

The Flower Girl. Thank you kindly, lady.

The Daughter. Make her give you the change. These things are only a penny a bunch.

The Mother. Do hold your tongue, Clara. [To the girl]. You can keep the change.

The Flower Girl. Oh, thank you, lady.

The Mother: Now tell me how you know that young gentleman's name (a teraz niech pani mi powie, skąd pani zna imię tamtego dżentelmena).

The Flower Girl: I didn't (nie znałam).

The Mother: I heard you call him by it (słyszałam, jak pani nazwała go po imieniu; *to hear*). Don't try to deceive me (niech pani nie próbuje mnie okłamać).

The Flower Girl [protesting (protestując)]: Who's trying to deceive you (kto próbuje okłamać panią)? I called him Freddy or Charlie same as you might yourself (nazwałam go Freddym lub Charliem, dokładnie tak samo, jak mogłaby pani; *same as — tak samo, w taki sam sposób*) if you was talking to a stranger and wished to be pleasant (gdyby pani rozmawiała z nieznajomym i chciałyby być grzeczna: «miła»). [She sits down beside her basket (siada obok swojego koszyczka)].

The Daughter: Sixpence thrown away (sześć pensów wyrzucone na wiatr; *to throw — rzucać, miotać; to throw away money — marnować pieniądze*)! Really, mamma, you might have spared Freddy that (naprawdę, mamo, mogłabyś oszczędzić Freddiemu tego; *really — rzeczywiście, naprawdę; prawdę mówiąc; to spare — chronić, przechowywać; oszczędzać, wybawiać /od czegoś/*). [She retreats in disgust behind the pillar (z oburzeniem odchodzi za filar; *disgust — odraza; niezadowolienie, irytacja*)].

**Zapraszamy do skorzystania z pełnej wersji
książki!**